

06 – OHMŮV ZÁKON. ELEKTRICKÝ ODPOR.

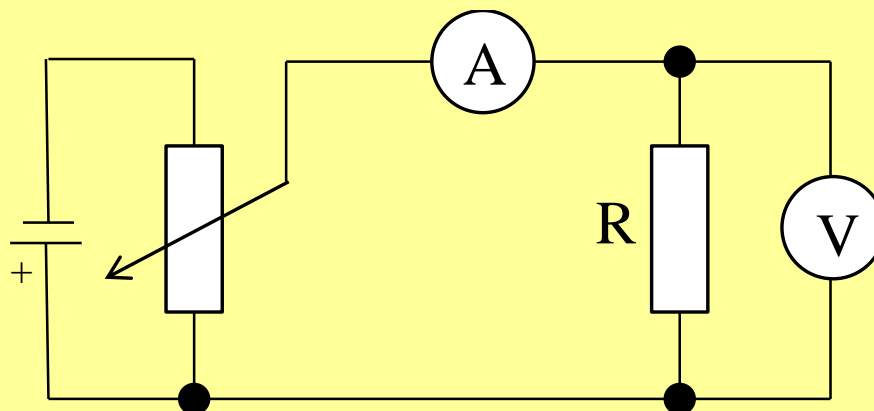
1.6 – OHMŮV ZÁKON. ELEKTRICKÝ ODPOR. 2/10

Ke zdroji napětí připojíme rezistor. Pomocí multimetrů zapojených jako voltmetr a ampérmetr měříme proud procházející rezistorem a napětí na rezistoru. Naměřené hodnoty zapíšeme do tabulky:

U (V)									
I (A)									
$\frac{U}{I}$									

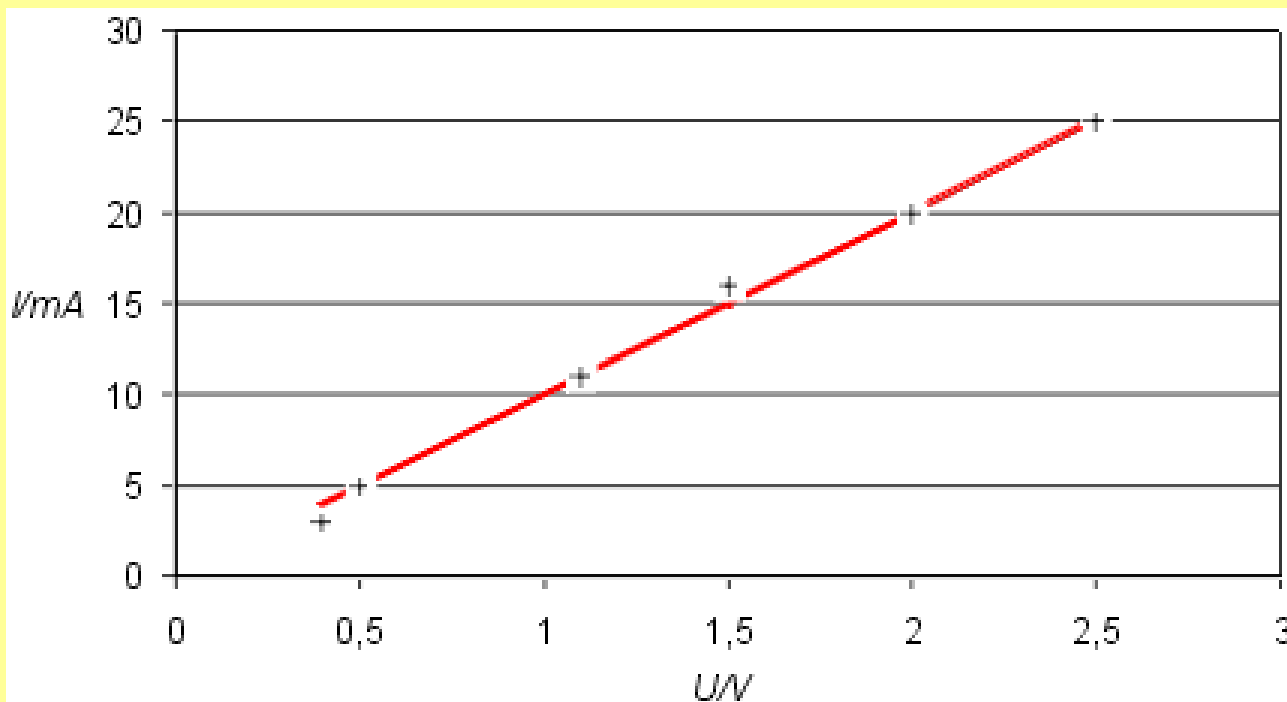
Schéma zapojení:

1.6 – OHMŮV ZÁKON. ELEKTRICKÝ ODPOR. 3/10

Graf závislosti proudu na napětí

➤ voltampérová (VA) charakteristika vodiče

Elektrický proud v kovovém vodiči je přímo úměrný elektrickému napětí mezi konci vodiče.

1.6 – OHMŮV ZÁKON. ELEKTRICKÝ ODPOR. 4/10

Ohmův zákon

$$I = G \cdot U$$

Konstanta úměrnosti G představuje tzv. elektrickou vodivost.

elektrická vodivost – G

jednotka: [G] = S (siemens)

- konstanta úměrnosti pro daný materiál vodiče
- Každý materiál má jinou hodnotu G

elektrický odpor (rezistance) – R

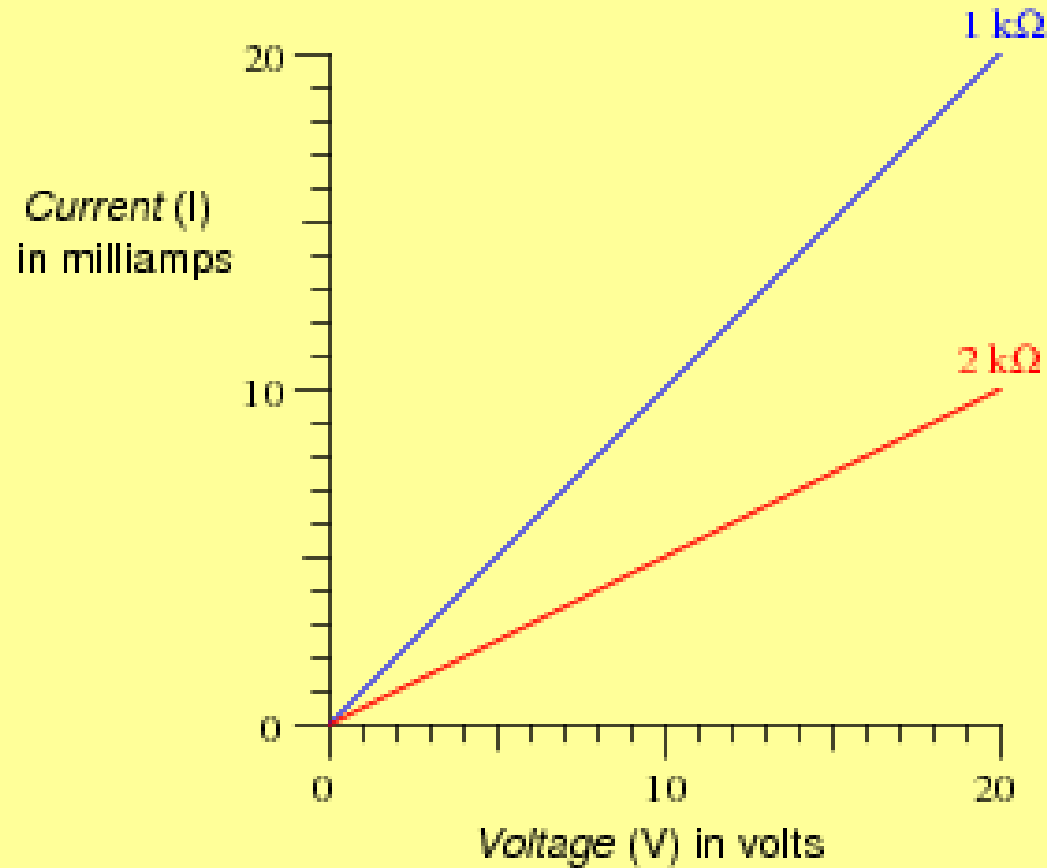
jednotka: [R] = Ω (ohm)

$$R = \frac{1}{G} \quad I = \frac{U}{R} \quad R = \frac{U}{I}$$

1.6 – OHMŮV ZÁKON. ELEKTRICKÝ ODPOR. 5/10

Závislost odporu na druhu materiálu

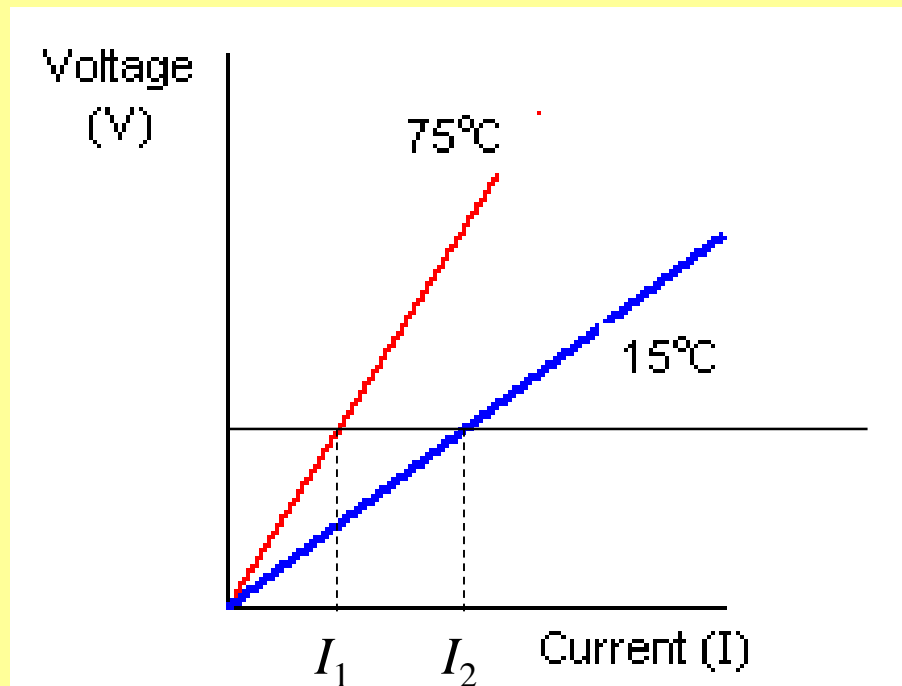
- různé kovy mají různé VA charakteristiky - (např. **ocel** a **konstantan**)

1.6 – OHMŮV ZÁKON. ELEKTRICKÝ ODPOR. 6/10

Závislost odporu vodiče na teplotě

- s rostoucí teplotou vodiče roste jeho odpor
- při stejném napětí na vodiči protéká vodičem o vyšší teplotě menší proud: $I_1 < I_2$

1.6 – OHMŮV ZÁKON. ELEKTRICKÝ ODPOR. 7/10

Rezistor

➤ je elektronická součástka, která má určitý pevně daný odpor

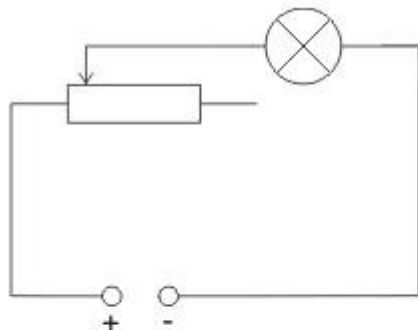

1.6 – OHMŮV ZÁKON. ELEKTRICKÝ ODPOR. 8/10

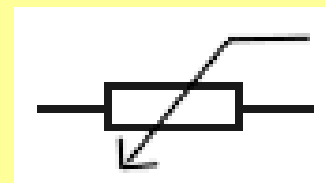
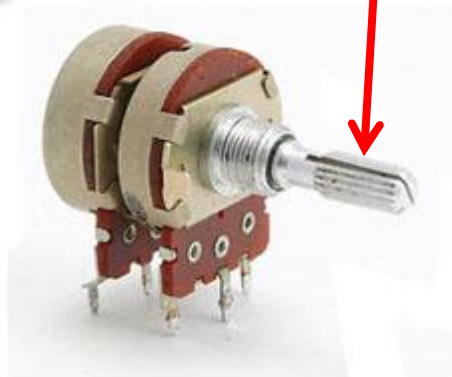
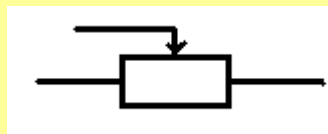
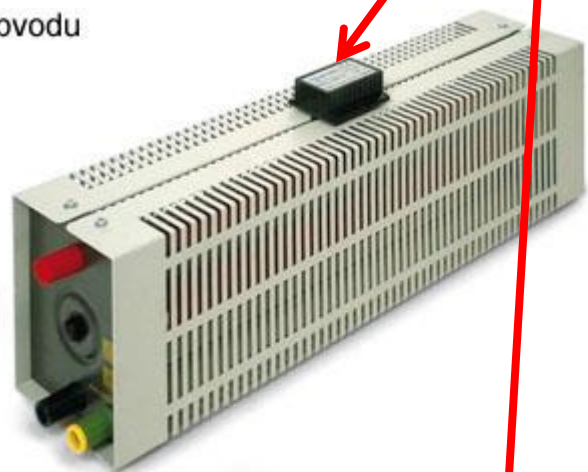
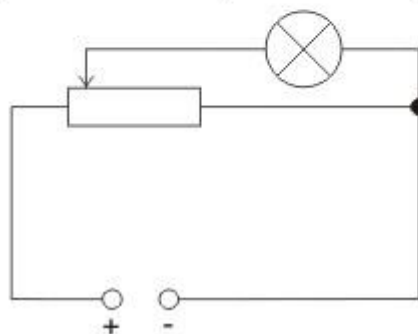
Reostat a potenciometr

- odpor lze měnit pomocí posuvného nebo otočného **jezdce**
- využití: dělič napětí, omezovač proudu;
dříve: řízení tramvají (reostat);
dnes: ovládání hlasitosti (potenciometr)

použití reostatu k regulaci proudu v obvodu

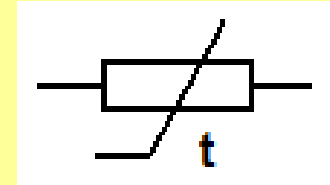
použití reostatu jako děliče napětí

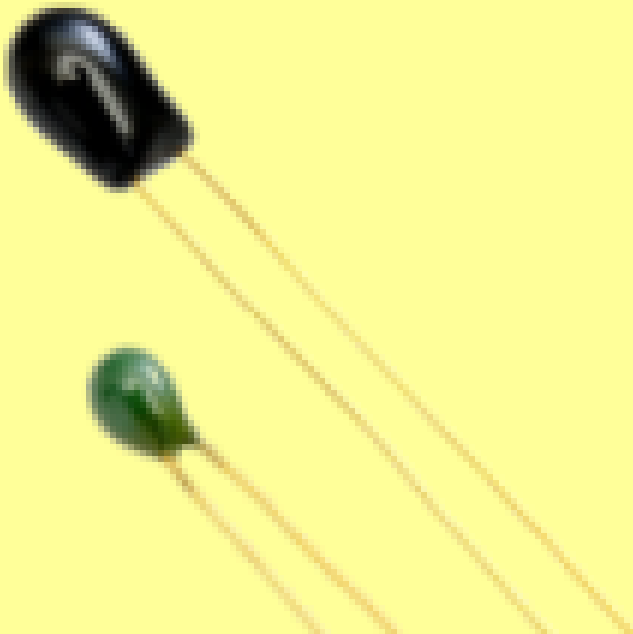

1.6 – OHMŮV ZÁKON. ELEKTRICKÝ ODPOR. 9/10

Termistor

- odpor termistoru je závislý na teplotě, ale jinak než u kovů
- využití: čidla digitálních teploměrů

1.6 – OHMŮV ZÁKON. ELEKTRICKÝ ODPOR.

Zopakujte si

1. S klesajícím elektrickým napětím ..... v obvodu elektrický proud.
2. Grafickou závislostí napětí na proudu je .....
přímka
3. Napětí můžeme z Ohmova zákona vyjádřit jako .....
 $U=RI$ .....
4. Jednotkou elektrického odporu je .....
ohm
5. Čím je teplota vodiče menší, tím je elektrický odpor vodiče .....
menší
6. Součástku, jejíž odpor je stálý nazýváme .....
rezistor
7. Jako dělič napětí používáme .....
reostat..... nebo .....
potenciometr..... článek.